

Zbigniew Błocki
Dyrektor
Narodowego Centrum Nauki
ZRP.070.11.2021

Kraków, 15-11-2021

Szanowni Państwo,

W związku z otrzymaną przez Narodowe Centrum Nauki za pośrednictwem Ministerstwa Edukacji i Nauki rekomendacją Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej, w którym MSZ apeluje o „nieangażowanie się przedstawicieli świata nauki w przedsięwzięcia organizowane na okupowanym przez Federację Rosyjską terytorium Ukrainy...” niniejszym pismem w imieniu Narodowego Centrum Nauki w pełni przyłączam się do powyższego apelu. Dodatkowo niniejsze pismo pogłębione zostało o analizę problemu w świetle obowiązujących przepisów prawa, w szczególności przepisów prawa europejskiego i konsekwencji ich niestosowania. Z uwagi bowiem na poruszone w dalszej części pisma argumenty, niezastosowanie się do stosownych przepisów i rekomendacji MSZ może mieć negatywne konsekwencje w zakresie możliwości uznania przez Centrum kosztów poniesionych w grantach, za kwalifikowalne.

Z uwagi na nielegalną aneksję terytorium [Ukrainy \(Autonomicznej Republiki Krymu\)](#) oraz [miasta wydzielonego Sewastopol](#), położonych na [Półwyspie Krymskim](#)) w drodze użycia siły zbrojnej w 2014 roku, Rada Unii Europejskiej działając na podstawie art. 29 Traktatu i Sewastopola (zw. dalej „Decyzją”). Jednocześnie, na podstawie art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (z uwzględnieniem Decyzji) Rada Unii Europejskiej wydała Rozporządzenie Rady UE nr 692/2014 z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odpowiedzi na bezprawne przyłączenie Krymu i Sewastopola (zw. dalej „Rozporządzeniem”).

Zgodnie z art. 4a ust. 1 Decyzji zabrania się m.in.:

- „c) udzielania jakiegokolwiek finansowania podmiotom na Krymie lub w Sewastopolu lub w udokumentowanym celu finansowania podmiotów na Krymie lub w Sewastopolu;*
- d) tworzenia jakichkolwiek wspólnych przedsięwzięć z podmiotami na Krymie lub w Sewastopolu;”.*

Zgodnie zaś, z art. 2a lit. d) Rozporządzenia zakazuje się „*tworzenia wszelkich wspólnych przedsięwzięć na Krymie i w Sewastopolu lub z podmiotami na Krymie lub w Sewastopolu*”.

Zarówno Rozporządzenie jak i Decyzja stanowią akt prawa unijnego o charakterze bezpośrednio wiążącym adresata, tj. Państwa członkowskie UE. W związku z powyższym nie istnieje obowiązek transponowania norm prawnych wynikających z ww. aktów do krajowego systemu prawnego, gdyż Państwa członkowskie, ich instytucje i władze są bezpośrednio związane prawem unijnym i zobowiązane są do jego przestrzegania na takich zasadach jak prawa krajowego. Oznacza to, iż normy wynikające z Decyzji oraz Rozporządzenia wiążą bezpośrednio Rzeczpospolitą Polską, Jej obywateli oraz wszelkie instytucje i urzędy.

W związku z powyższym, Narodowe Centrum Nauki informuje, iż wszelkie koszty poniesione w ramach realizacji projektu finansowanego ze środków Centrum na zorganizowanie, bądź uczestnictwo w jakimkolwiek przedsięwzięciu na terenie Krymu lub w Sewastopolu, ewentualnie we współpracy z podmiotami mającymi siedzibę na terenie Krymu lub w Sewastopolu, stanowią koszt niekwalifikowalny. Należy wskazać, iż chodzi zarówno o organizację ww. przedsięwzięć zarówno na wskazanym obszarze jak i we współpracy z podmiotami mającymi siedzibę statutową, administrację centralną lub główne miejsce prowadzenia działalności na *Krymie* lub w Sewastopolu, jego podmioty zależne lub podmioty powiązane pozostające pod jego kontrolą na *Krymie* lub w Sewastopolu, a także oddziały i inne podmioty działające na *Krymie* lub w Sewastopolu (vide art. 1 lit. h Rozporządzenia). Ponadto, w ocenie Centrum za udzielenie finansowania, o którym mowa w Decyzji należy uznać jakikolwiek transfer finansowy ze środków kraju członkowskiego UE, w tym przykładowo uiszczenie opłaty za uczestnictwo w konferencjach naukowych.

Należy podkreślić, iż zarówno Rozporządzenie jak i Decyzja zostały podjęte z dniem 23 czerwca 2014 r. w związku z powyższym wynikające z nich sankcje i ograniczenia nie znajdują zastosowania do kosztów poniesionych przed ww. datą. Centrum pragnie wskazać, iż ww. stanowisko zbieżne jest ze stanowiskiem m.in. European Research Council wyrażonym w aneksie 3 do ERC Work Programme, zgodnie z którym: *„Special rules apply for entities from certain countries (e.g. entities subject to EU restrictive measures under Article 29 of the Treaty on the European Union (TEU) and Article 215 of the Treaty on the Functioning of the EU (TFEU) and entities covered by Commission Guidelines No 2013/C 205/05). Such entities are not eligible to participate in any capacity, including as beneficiaries, affiliated entities, associated partners, third parties giving in-kind contributions, subcontractors or recipients of financial support to third parties (if any). (...) Given that the EU*

does not recognise the illegal annexation of Crimea and Sevastopol, legal persons established in the Autonomous Republic of Crimea or the city of Sevastopol are not eligible to participate in any capacity. This criterion also applies in cases where the respective action involves financial support given by grant beneficiaries to third parties established in the Autonomous Republic of Crimea or the city of Sevastopol in accordance with Article 204 of the EU's Financial Regulation. Should the illegal annexation of the Autonomous Republic of Crimea and the City of Sevastopol end, this Work Programme shall be revised."

Do niniejszego pisma załączam kopię pisma otrzymanego MEiN zawierającego rekomendację MSZ, o której mowa na wstępie niniejszego pisma.

Z wyrazami szacunku,
Zbigniew Błocki
Dyrektor
Narodowego Centrum Nauki